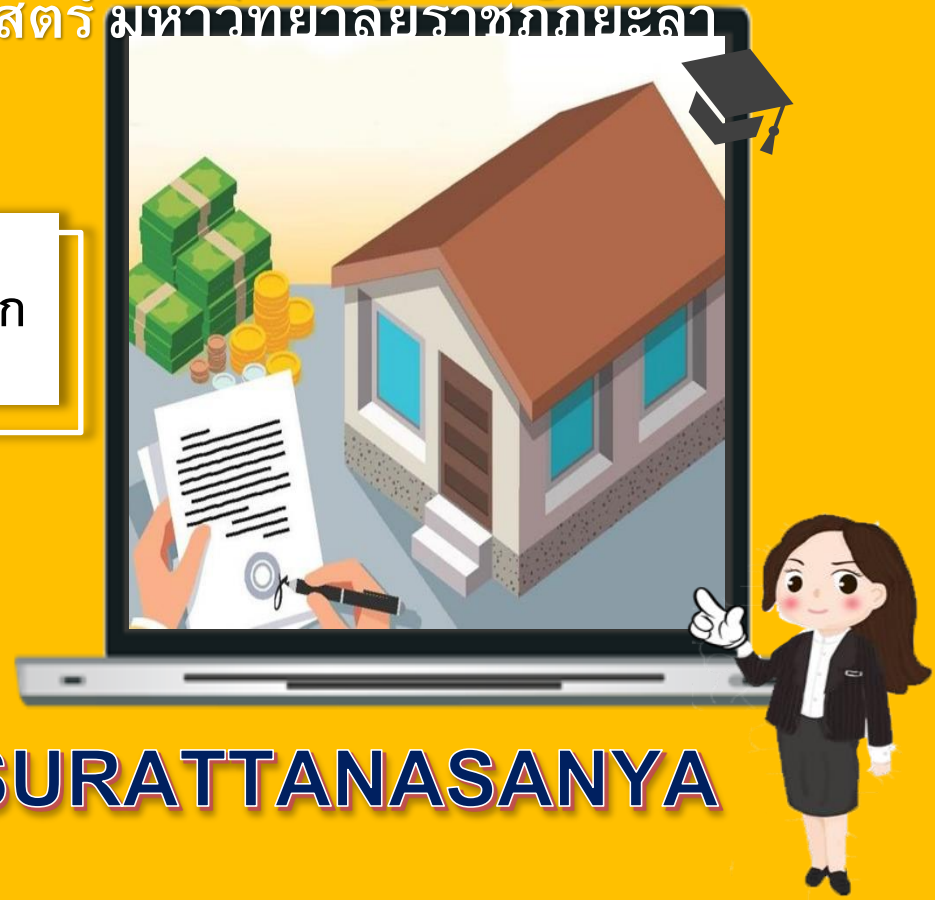

หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต

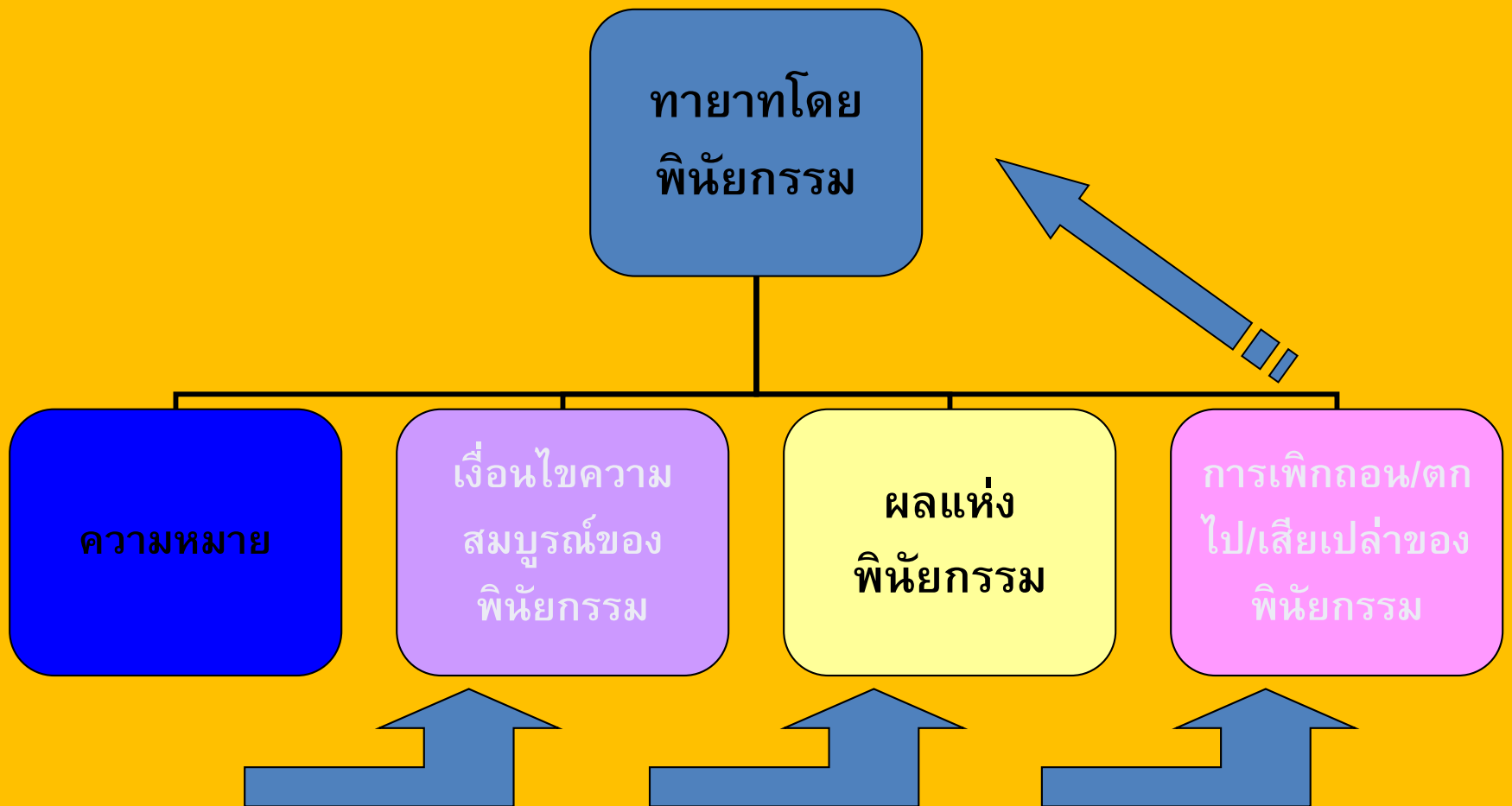
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

วิชา กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วย มรดก

AJ. CHONTHICHA SURATTANASANYA

การเพิกถอนพินัยกรรม

- ผู้มีสิทธิเพิกถอนพินัยกรรม

1. ผู้ทำพินัยกรรม ตามมาตรา1693-1697

2. ผู้มีส่วนได้เสีย ตามมาตรา1708-1710

3. เจ้าหนี้ของผู้ทำพินัยกรรม ตามมาตรา 1680

การเพิกถอนโดยผู้ทำพินัยกรรม

- การเพิกถอนพินัยกรรมโดยผู้ทำพินัยกรรม

- ผู้ทำสามารถเพิกถอนพินัยกรรมได้ 2 วิธีใหญ่ ๆ

- (1) เพิกถอนโดยชัดแจ้ง โดยวิธีหนึ่งวิธีใดดังต่อไปนี้

- 1.1 เพิกถอนโดยการทำพินัยกรรมฉบับใหม่มาเพิกถอนพินัยกรรมฉบับเดิม ม.1694

- -พินัยกรรมฉบับใหม่ต้องมีข้อความชัดเจนว่า เพิกถอนพินัยกรรมฉบับใด

- -เช่น ข้าพเจ้าขอเพิกถอนพินัยกรรมของข้าพเจ้าฉบับลงวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2549

- พินัยกรรมฉบับที่เพิกถอนต้องมีผลบังคับได้ ถ้าตกเป็นโมฆะ หรือถูกเพิกถอนไปในภายหลัง ไม่ถือว่าพินัยกรรมฉบับเดิมถูกเพิกถอน (พินัยกรรมมีผลบังคับได้เมื่อตาย)
- พินัยกรรมฉบับใหม่ต้องสมบูรณ์ ไม่ถูกเพิกถอนในภายหลัง

—1.2 เพิกถอนโดยการทำลายหรือขีดฆ่าพินัยกรรมหรือ
ข้อกำหนดพินัยกรรมทั้งหมดหรือแต่บางส่วนด้วย
ความตั้งใจ ม.1695

➤-พินัยกรรมทำเป็นต้นฉบับหลายฉบับ การทำลาย
หรือขีดฆ่าจะต้องกระทำต่อต้นฉบับทุกฉบับ มิ
เช่นนั้นจะไม่มีผลทำให้พินัยกรรมถูกเพิกถอน แต่
ไม่จำเป็นต้องทำวิธีเดียวกัน

➤-ผู้ทำพินัยกรรมจะต้องกระทำด้วยตนเอง และการ
ทำลายหรือขีดฆ่าจะต้องเกิดจากความตั้งใจของผู้ทำ
พินัยกรรม มิเช่นนั้นพินัยกรรมนั้นยังคงมีผลใช้บังคับได้
ไม่ถูกเพิกถอน

❖ การทำลายหรือขีดฆ่า ต้องกระทำในขณะที่ผู้ทำ
พินัยกรรมยังมีชีวิตอยู่

❖ การทำลายหรือขีดฆ่า ต้องกระทำโดยผู้ทำพินัยกรรม
และเกิดจากเจตนา(ความตั้งใจ)ของผู้ทำพินัยกรรม

คำพิพากษาฎีกาที่ 1263/2481 ผู้ตายทำพินัยกรรม 2 ฉบับ ต่อมาผู้ตายได้ฉีกพินัยกรรมฉบับหนึ่งแล้วส่งให้เอาพินัยกรรมอีกฉบับหนึ่งที่มอบให้กำนันเก็บรักษาไว้ฉีกเสียด้วย หลังจากผู้ตายตายแล้ว มารดาใจทักจรัญจึงไปเอาพินัยกรรมซึ่งอยู่ที่กำนันมาฉีก ดังนี้ การทำลายพินัยกรรมได้กระทำภายหลังที่ผู้ตายถึงแก่ความตายแล้ว การทำลายไม่เป็นผลเพิกถอนความสมบูรณ์ของพินัยกรรมนั้น

คำพิพากษาฎีกาที่ 9059/2539 พิษณุกรรมตามเอกสาร
หมาย ค.8 นั้น ผู้ร้องเบิกความว่าพิษณุกรรมฉบับนี้ถูกเพิกถอน
ไปแล้ว โดยผู้ร้องเป็นผู้ขีดฆ่าและเขียนยกเลิกพิษณุกรรมต่อ
หน้าผู้ตาย แม้จะเป็นจริงดังว่า ก็มีใช้การทำลายหรือขีดฆ่าเสีย
ด้วยความตั้งใจของผู้ตายซึ่งเป็นผู้ทำพิษณุกรรมเองอันเป็นการ
เพิกถอนพิษณุกรรมตาม ป.พ.พ.มาตรา1695 วรรค
หนึ่ง พิษณุกรรมเอกสารหมาย ค.8 จึงยังมีผลใช้บังคับได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1241/2529 แม้เจ้ามรดกจะได้พูด
สั่งเสียต่อหน้าญาติผู้ใหญ่หลายคนเป็นทำนองเปลี่ยนแปลง
แก้ไขข้อกำหนดในพินัยกรรม แต่ไม่มีการบันทึกและลง
ลายมือชื่อให้ถูกต้องสมบูรณ์เป็นพินัยกรรมแบบใดแบบหนึ่ง
ตามมาตรา 1656 ถึงมาตรา 1669 จึงไม่มีผลเปลี่ยนแปลง
แก้ไขพินัยกรรม

คำพิพากษาฎีกาที่ 6135/2534 ตาม ป.พ.พ. มาตรา 1695 ผู้ทำ
พินัยกรรมอาจเพิกถอนพินัยกรรมทั้งหมดหรือแต่บางส่วนได้ โดย
ทำลายหรือขีดฆ่าเสียด้วยความตั้งใจหมายความว่า ต้องเพิกถอนด้วย
การฉีก ทำลาย หรือทำให้หมดสิ้นจนใช้การไม่ได้ หรือขีดฆ่าลงบน
พินัยกรรมนั้นเพื่อให้เห็นว่า ผู้ทำพินัยกรรมไม่มีเจตนาจะให้ผลเป็น
พินัยกรรมต่อไป ดังนั้น เพียงแต่บันทึกไว้ในช่องหมายเหตุในทะเบียน
พินัยกรรมของ ที่ว่าการอำเภอว่า ขอลถอนพินัยกรรม และบันทึกในใบ
รับพินัยกรรมว่า ขอลถอน 14 มี.ค. 20 จึงยังไมถือว่าผู้ทำพินัยกรรมมี
เจตนาทำลาย พินัยกรรม พินัยกรรมจึงยังมีผลสมบูรณ์.

➤ ข้อสังเกต การเพิกถอนพินัยกรรมโดยการขีดฆ่า
กฎหมายมิได้กำหนดว่า ผู้ทำพินัยกรรมจะต้องลงวันที่
ลงลายมือชื่อ และลงลายมือชื่อพยาน แต่การแก้ไขดล
ตกเติม แก้ไข เปลี่ยนแปลงอย่างอื่นซึ่งพินัยกรรม
จะต้องกระทำการดังกล่าวด้วย(ดู ม.1656 ว.2)มิเช่นนั้น
จะไม่สมบูรณ์

- (2) การเพิกถอนโดยปริยาย เป็นพฤติการณ์ที่กฎหมายถือว่า มีผลเท่ากับเป็นการเพิกถอน ดังต่อไปนี้

—2.1 เมื่อผู้ทำได้โอนไปโดยสมบูรณ์ ซึ่งทรัพย์สินอันเป็นวัตถุแห่งพินัยกรรมด้วยความตั้งใจ ม.1696 ว.1

➤-โอนไปโดยสมบูรณ์ ได้แก่ การที่กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินนั้นเป็นของผู้อื่นแล้ว หากกรรมสิทธิ์ยังไม่โอน พินัยกรรมยังไม่ถูกเพิกถอน

ตัวอย่างเช่น

เจ้ามรดกทำพินัยกรรมยกที่ดินให้แก่นาย ก. ต่อมาก่อนที่ผู้ทำฯจะถึงแก่ความตาย เจ้ามรดกได้ทำสัญญาจะขายที่ดินแปลงดังกล่าวให้แก่ ข.

ระหว่างรอเวลาไปโอนกรรมสิทธิ์ เจ้ามรดกได้ตายลงเช่นนี้ พินัยกรรมจะถูกเพิกถอนหรือไม่ และจะมีผลอย่างไรต่อไป?

- พินัยกรรมยังไม่ถูกเพิกถอน เพราะกรรมสิทธิ์ในที่ดินยังไม่โอนไปยัง ข. ดังนั้น ก. จึงได้ที่ดินตามพินัยกรรม
- แต่ ก. มีหน้าที่ต้องโอนที่ดินให้แก่ ข.

➤-การโอนที่จะมีผลเป็นการผูกมัด ต้องเป็นการโอนโดยความตั้งใจ มิเช่นนั้นพันธกรรมไม่ถูกเพิกถอน

ตัวอย่างเช่น

เจ้ามรดกทำพันธกรรมยกที่ดินให้แก่ นาย ก. ต่อมาก่อนที่ผู้ทำพันธกรรมจะถึงแก่ความตาย เจ้าหนี้ผู้ให้กู้ของผู้ทำพันธกรรมได้ฟ้องผู้ทำพันธกรรมเป็นคดีแพ่ง และยึดที่ดินที่ยกให้แก่ นาย ก. ออกขายทอดตลาด เช่นนี้พันธกรรมจะถูกเพิกถอนหรือไม่

-พินัยกรรมยังไม่ถูกเพิกถอน เพราะการโอนที่ดินมิได้เกิด
จากความตั้งใจของผู้ทำพินัยกรรม

-ดังนั้น เมื่อผู้ทำพินัยกรรมถึงแก่ความตาย พินัยกรรมยังมี
ผลบังคับได้

-โดย ก. มีสิทธิเรียกร้องให้ทายาทโดยธรรม หรือผู้รับ
พินัยกรรมลักษณะทั่วไปรับผิดชอบตนได้ ตาม ม.1743

ตัวอย่างเช่น

เจ้ามรดกทำพินัยกรรมยกที่ดินให้แก่นาย ก. ต่อมาก่อนที่ผู้ทำพินัยกรรมจะถึงแก่ความตาย เจ้าหนี้ผู้รับจำนองได้ฟ้องผู้ทำพินัยกรรมและยึดที่ดินที่ยกให้แก่นาย ก. ออกขายทอดตลาด เช่นนี้พินัยกรรมจะถูกเพิกถอนหรือไม่

-พินัยกรรมยังไม่ถูกเพิกถอน เพราะการโอนที่ดินมิได้เกิดจากความตั้งใจของผู้ทำพินัยกรรม

-ดังนั้น เมื่อผู้ทำพินัยกรรมถึงแก่ความตาย พินัยกรรมยังมีผลบังคับได้

-แต่ ก. ไม่มีสิทธิเรียกร้องให้ทายาทโดยธรรม หรือผู้รับพินัยกรรม
ลักษณะทั่วไปรับผิดชอบตนได้ ตาม ม.1651(2)

- -ในกรณีที่ผู้ทำพินัยกรรมได้โอนทรัพย์สินนั้นไปแล้ว และต่อมาได้ทรัพย์สินนั้นกลับคืนมา ข้อกำหนดพินัยกรรมนั้นไม่ถูกเพิกถอน

-ขณะที่เจ้ามรดกตาย ยังมีทรัพย์สินตามข้อกำหนดพินัยกรรมอยู่

-การเพิกถอน กรณีนี้เป็นการเพิกถอนโดยผลของกฎหมาย เพราะฉะนั้นต้องตีความโดยเคร่งครัด

—2.2 เมื่อผู้ทำพินัยกรรมได้ทำลายทรัพย์สินตาม ข้อกำหนดพินัยกรรม ด้วยความตั้งใจ ม.1696 ว.2

“มาตรา 1696 ถ้าผู้ทำพินัยกรรมได้โอนไปโดย
สมบูรณ์ซึ่งทรัพย์สิน อันเป็นวัตถุแห่งข้อกำหนด
พินัยกรรมใดด้วยความตั้งใจ ข้อกำหนด พินัยกรรม
นั้นเป็นอันเพิกถอนไป

วิธีเดียวกันนี้ให้ใช้บังคับ เมื่อผู้ทำพินัยกรรมได้
ทำลายทรัพย์สิน นั้นด้วยความตั้งใจ”

- ถ้าทรัพย์สินถูกทำลายไปโดยผู้ทำพินัยกรรมไม่ได้ตั้งใจ พินัยกรรมไม่ถูกเพิกถอน แต่จะมีผลอย่างไร ขึ้นอยู่กับว่า การถูกทำลายนั้นเป็นพฤติการณ์ให้ได้มาซึ่งของแทน หรือสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนหรือไม่

ถ้าได้มาซึ่งของแทนฯ ผู้รับฯ เรียกเอาของแทน
ฯนั้นจากทายาทโดยธรรมฯ หรือจาก
บุคคลภายนอก

ถ้าไม่ได้มาซึ่งของแทนฯ ข้อกำหนดพินัยกรรม
นั้นเป็นอันตกไป ตาม ม.1698 (4)

—2.3 เมื่อปรากฏว่าพินัยกรรมฉบับก่อนกับฉบับหลังขัดกัน
ให้ ถือว่าพินัยกรรมฉบับก่อนเป็นอันเพิกถอนโดย
พินัยกรรมฉบับหลัง เฉพาะในส่วนที่ข้อความขัดกันนั้น
เท่านั้น ม.1697

“มาตรา 1697 ถ้าผู้ทำพินัยกรรมมิได้แสดงเจตนาไว้ใน
พินัยกรรม เป็นอย่างอื่นและปรากฏว่าพินัยกรรมฉบับ
ก่อนกับฉบับหลังขัดกัน ให้ ถือว่าพินัยกรรมฉบับก่อน
เป็นอันเพิกถอนโดยพินัยกรรมฉบับหลัง เฉพาะในส่วนที่
ข้อความขัดกันนั้นเท่านั้น”

➤ **พินัยกรรมฉบับใดจะทำขึ้นก่อน หลัง พิจารณาจากวันที่ลงในพินัยกรรม (รวมถึงวันที่มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงพินัยกรรมด้วย)**

➤ **พินัยกรรมฉบับหลังต้องสมบูรณ์ และไม่ถูกเพิกถอนในภายหลัง พินัยกรรมฉบับก่อนจึงจะถูกเพิกถอน**

➤ ในกรณีที่พินัยกรรมทำขึ้นหลายฉบับ แต่ลงวันที่ทำพินัยกรรมวันเดียวกัน แต่ละฉบับมีข้อความขัดกันเอง กรณีนี้มีใช้พินัยกรรมหลายฉบับมีข้อความขัดกัน การพิจารณาว่า พินัยกรรมจะมีผลใช้บังคับได้หรือไม่ ต้องใช้วิธีการตีความพินัยกรรม

“มาตรา 1684 เมื่อความขัดข้อหนึ่งในพินัยกรรมอาจตีความได้เป็นหลายนัย ให้ถือเอาตามนัยที่จะสำเร็จผลตามความประสงค์ของผู้ทำพินัยกรรมนั้นได้ดีที่สุด”

การเพิกถอนพินัยกรรมโดยผู้มีส่วนได้เสีย

- การเพิกถอนโดยผู้มีส่วนได้เสีย(ม.1708-1710)
 - พินัยกรรมซึ่งผู้ทำพินัยกรรมได้ทำขึ้นเจตนาวิปริต ถ้าผู้ทำพินัยกรรมมิได้เพิกถอนด้วยตนเอง กฎหมายให้สิทธิแก่ผู้มีส่วนได้เสียร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งเพิกถอนพินัยกรรมดังกล่าวได้
 - ผู้มีสิทธิร้องขอให้ศาลเพิกถอน
 - ได้แก่ ผู้มีส่วนได้เสีย หมายถึง บุคคลซึ่งมีสิทธิจะได้รับทรัพย์มรดก ถ้าพินัยกรรมที่สร้างขึ้นเพราะเหตุดังกล่าวถูกเพิกถอน
 - ซึ่งอาจจะเป็นทายาทโดยธรรม หรือผู้รับพินัยกรรมก็ได้

—เหตุในการร้องขอให้เพิกถอน

- ได้แก่ ผู้ทำพินัยกรรมได้ทำพินัยกรรมโดยมีเจตนา
วิปริต ซึ่งถึงขนาด หากมิได้มีการข่มขู่ สำคัญผิด
หรือฉ้อฉล เช่นนั้น ผู้ทำพินัยกรรมก็จะไม่ทำ
พินัยกรรมนั้นขึ้น

— กรณีที่ผู้มีส่วนได้เสียจะร้องขอให้ศาลเพิกถอนไม่ได้

- ได้แก่ กรณีที่ ผู้ทำพินัยกรรมมิได้เพิกถอนพินัยกรรมด้วยตนเอง เมื่อพ้น 1 ปี นับจากผู้ทำพินัยกรรมพ้นจากข่มขู่ หรือรู้ว่าตนสำคัญผิด หรือถูกฉ้อฉล
- กรณีที่ผู้ทำพินัยกรรมมิได้พ้นจากการข่มขู่เลย หรือไม่รู้เหตุที่ตนสำคัญผิด หรือฉ้อฉลเลย ผู้มีส่วนได้เสียสามารถขอให้ศาลเพิกถอนได้เสมอ

ทำพินัยกรรมโดยความสำคัญผิด

ผู้ทำฯตาย

รู้เหตุสำคัญผิด

1 ปี

การที่ผู้ทำพินัยกรรม มิได้
เพิกถอนเสียเองจนพ้น เวลา
1 ปี ย่อมมีผลเสมือนหนึ่งว่า
ผู้ทำพินัยกรรมประสงค์
เช่นนั้น

กรณีนี้ผู้มีส่วนได้เสียเพิกถอนไม่ได้

ทำพินัยกรรมโดยความสำคัญผิด

ผู้ทำฯตาย

รู้เหตุสำคัญผิด

1 ปี

เพราะยังไม่พ้นกำหนด 1 ปี
นับแต่ผู้ทำพินัยกรรมรู้ว่า
ตนสำคัญผิด

กรณีนี้ผู้มีส่วนได้เสียเพิกถอนได้

ทำพินัยกรรมโดยความสำคัญผิด

ผู้ทำฯตาย

รู้เหตุสำคัญผิด

เพราะผู้ทำพินัยกรรมไม่รู้เหตุ
ของความสำคัญผิดเลย
กำหนดเวลา 1 ปี จึงยังไม่เริ่ม
นับ

1 ปี

กรณีนี้ผู้มีส่วนได้เสียเพิกถอนได้

— กำหนดเวลาในการร้องขอให้ศาลเพิกถอน

- ผู้มีส่วนได้เสียจะต้องร้องขอให้ศาลเพิกถอนภายในกำหนดเวลาตามที่กฎหมายกำหนด ในมาตรา 1710 คือ
 - ผู้มีส่วนได้เสียต้องร้องขอให้ศาลเพิกถอนภายในกำหนดเวลา 3 เดือนนับแต่ ผู้มีส่วนได้เสีย รู้ถึงเหตุ(การแสดงเจตนาวิปริต) และรู้ถึงผลกระทบ
 - แต่อย่างไรก็ตาม ต้องร้องขอภายในกำหนดเวลา 10 ปี นับแต่ผู้ทำพินัยกรรมตาย

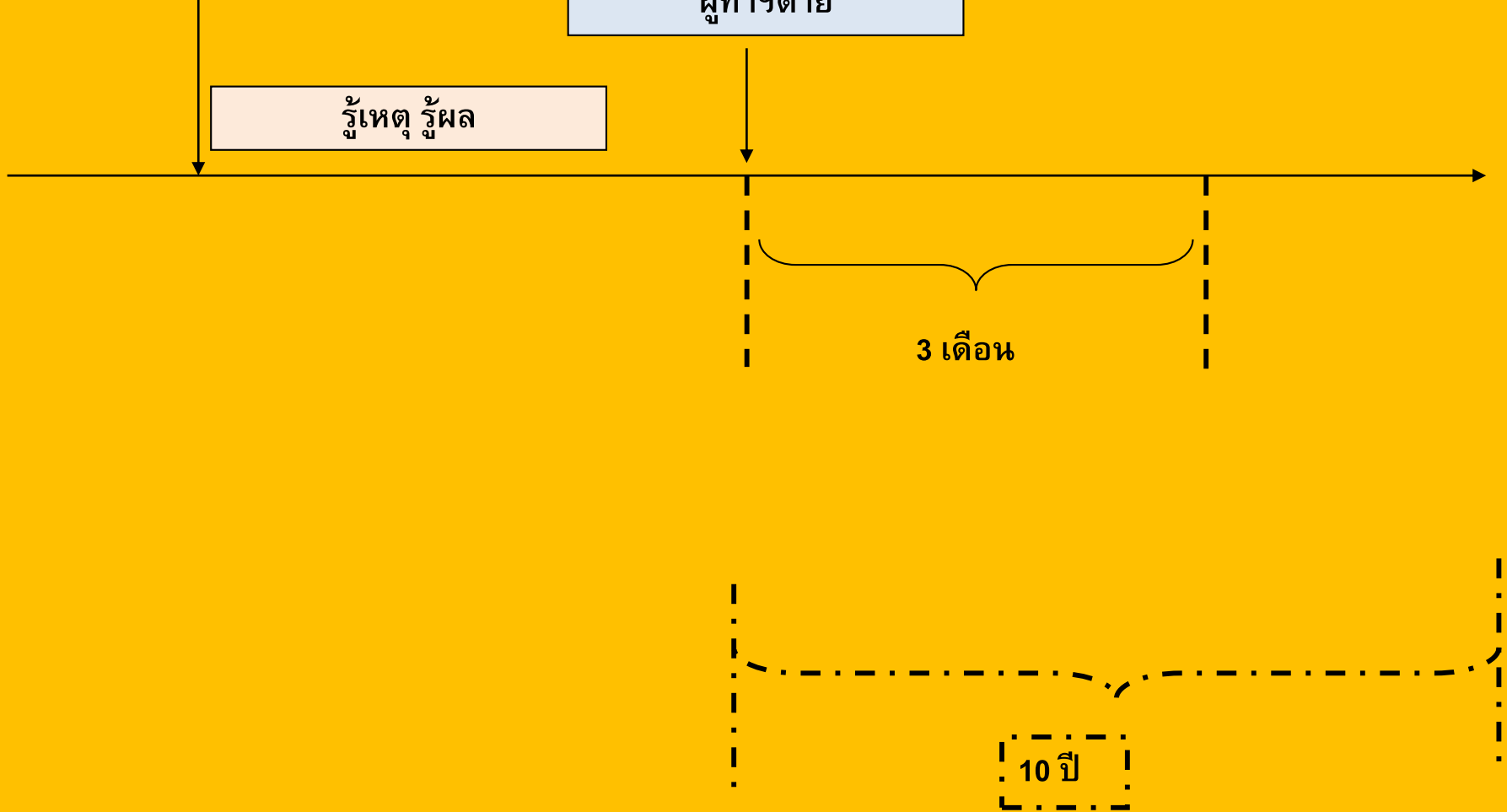
ทำพินัยกรรมโดยความสำคัญผิด

ผู้ทำฯตาย

รู้เหตุ รู้ผล

3 เดือน

10 ปี

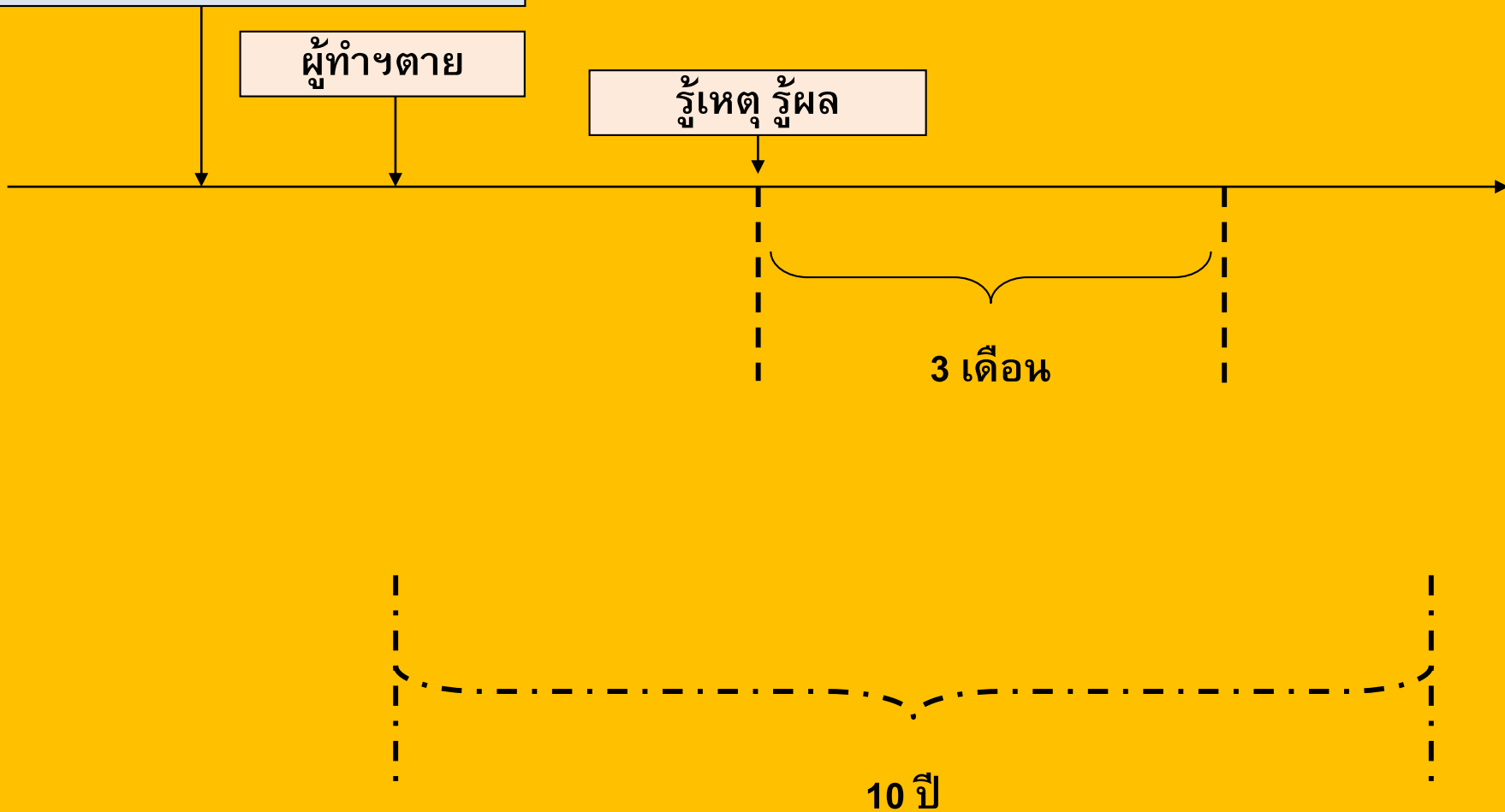
ทำพินัยกรรมโดยความสำคัญผิด

ผู้ทำขตาย

รู้เหตุ รู้ผล

3 เดือน

10 ปี

ทำพินัยกรรมโดยความสำคัญผิด

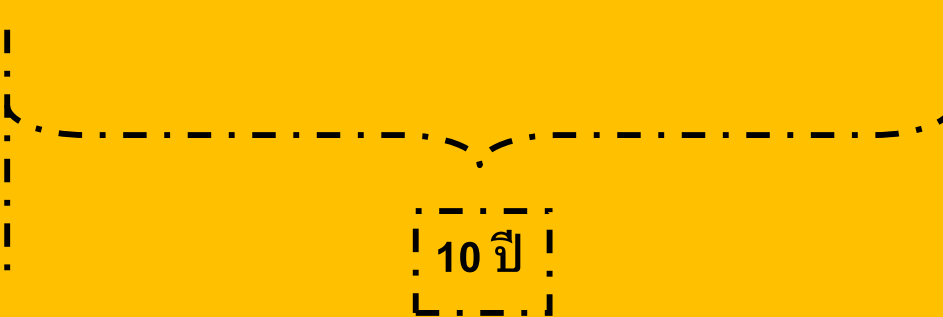
ผู้ทำฯตาย

รู้เหตุ

รู้ผล

3 เดือน

10 ปี

ทำพิธีกรรมโดยความสำคัญผิด

ผู้ทำขตาย

รู้เหตุ

รู้ผล

3 เดือน

10 ปี

การตกไปแห่งพินัยกรรม

หรือข้อกำหนดพินัยกรรม

- **พินัยกรรม หรือข้อกำหนดพินัยกรรมตกไปกรณีดังต่อไปนี้**
 - **1. เมื่อผู้รับพินัยกรรมตายก่อนผู้ทำพินัยกรรม ตาม ม.1698(1)**
 - กรณีที่ผู้รับพินัยกรรมตายไม่มีสภาพบุคคล ตั้งแต่ขณะที่ผู้ทำพินัยกรรมได้ทำพินัยกรรมขึ้น พินัยกรรมยกตกเป็นโมฆะเพราะวัตถุประสงค์เป็นอันพั่ววิสัย
 - กรณีที่ผู้รับพินัยกรรมตาย ภายหลังผู้ทำพินัยกรรม ทรัพย์มรดกย่อมตกทอดไปยังผู้รับพินัยกรรม ซึ่งทรัพย์มรดกส่วนนั้นก็จะรวมกับกองทรัพย์สินของผู้รับพินัยกรรม เป็นกองมรดกของผู้รับพินัยกรรมต่อไป

- กรณีที่ทำพินัยกรรม กับผู้รับพินัยกรรมตายพร้อมกัน ผู้รับพินัยกรรมย่อมไม่มีสิทธิได้ทรัพย์มรดกตามพินัยกรรมเพราะไม่มีสภาพบุคคล
- พินัยกรรมจะตกไปเพราะผู้รับตายก่อนผู้ทำพินัยกรรมเฉพาะพินัยกรรมก่อตั้งสิทธิเท่านั้น ส่วนพินัยกรรมตัดสิทธิ (ตัดมิให้ได้รับมรดก) แม้ผู้รับพินัยกรรมตายก่อนผู้ทำพินัยกรรม ข้อกำหนดพินัยกรรมก็ไม่ตกไป

ตัวอย่างเช่น

ผู้ทำพินัยกรรม ทำพินัยกรรมตัดมิให้ทายาทโดยธรรมของตน ซึ่งได้แก่ ก. มิให้ได้รับมรดกของตนเอง ปรากฏว่า ก. ถึงแก่ความตายก่อนผู้ทำพินัยกรรม

เช่นนี้ พินัยกรรมที่ตัด ก. มิให้ได้รับมรดก ยังมีผลบังคับได้ตามกฎหมาย เพราะมิใช่พินัยกรรมก่อสิทธิ ซึ่งต้องอาศัยการมีสภาพบุคคลของผู้รับพินัยกรรม

- 2. เมื่อเป็นพินัยกรรมมีเงื่อนไขบังคับก่อน โดยผู้รับพินัยกรรมตายเสียก่อนเงื่อนไขสำเร็จ หรือเป็นอันแน่นอนว่าเงื่อนไขนั้นไม่อาจจะสำเร็จลงได้ ตาม ม.1698(2)

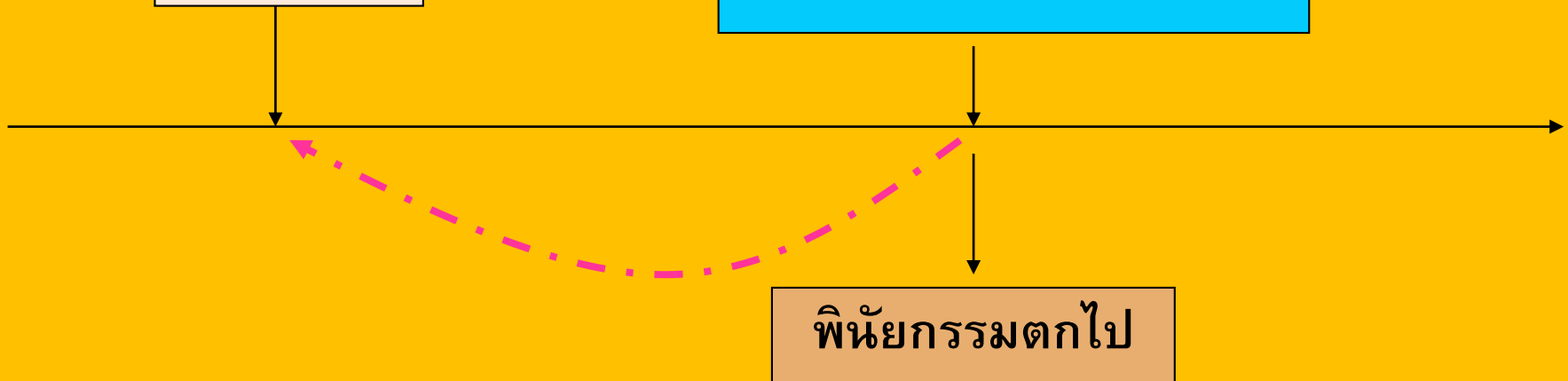
—3. เมื่อผู้รับพินัยกรรมบอกสละพินัยกรรม ตาม
ม.1698(3) ,ม.1617

- การบอกสละพินัยกรรม จะกระทำได้ภายหลังผู้ทำพินัยกรรมตายเท่านั้น จะบอกสละก่อนผู้ทำพินัยกรรมตายไม่ได้
- การที่ผู้รับพินัยกรรมบอกสละพินัยกรรม จะมีผลย้อนมาในเวลาที่ยุ้ทำพินัยกรรมตาย

ผู้ทำขม

ผู้รับขมบอกละพินัยกรรม

พินัยกรรมตกไป

— 4. เมื่อทรัพย์สินที่ยกให้ตามพินัยกรรมสูญหาย หรือถูกทำลายโดยผู้ทำพินัยกรรมไม่ได้ตั้งใจ และไม่ทำให้ได้มาซึ่งของแทน ตาม ม.1698(4)

- ผู้ทำพินัยกรรมตั้งใจ พินัยกรรมถูกเพิกถอน ม. 1696 ว.2
- ผู้ทำพินัยกรรมมิได้ตั้งใจ แต่ได้มาซึ่งของแทน หรือสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน พินัยกรรมยังคงมีผล ม. 1681

การเสียเปล่าแห่งพันธกรรม(ม.1700-1710)

- พันธกรรมซึ่งมีข้อกำหนดให้ผู้รับพันธกรรมจำหน่ายทรัพย์ที่ได้รับ ม.1707
 - เช่น ข้าพเจ้าขอยกที่ดินให้แก่ นาย ก. และให้นาย ก. โอนที่ดินดังกล่าวให้แก่ นาย ข. เมื่อนาย ข. มีอายุครบ 20 ปีบริบูรณ์
 - ข้อกำหนดที่ให้จำหน่ายทรัพย์ไม่มี(เสียเปล่า)
 - ข้อกำหนดพันธกรรมในเรื่องการยกทรัพย์สินให้ยังมีผลบังคับได้
 - ขัดหลักการแสดงเจตนา และ หลักกรรมสิทธิ์

การตีความพินัยกรรม

ม. 1684 “เมื่อความข้อใดข้อหนึ่งในพินัยกรรมอาจตีความได้เป็นหลายนัย ให้ถือเอาตามนัยที่จะสำเร็จผลตามความประสงค์ของผู้ทำพินัยกรรมนั้นได้ดีที่สุด”

ม. 1685 “ในกรณีที่ผู้ทำพินัยกรรมได้กำหนดผู้รับพินัยกรรมไว้โดยคุณสมบัติที่ทราบตัวแน่นอนได้ ถ้ามีบุคคลหลายคนตรงไว้ซึ่งคุณสมบัติที่จะเป็นผู้รับพินัยกรรมตามที่ทำพินัยกรรมกำหนดไว้ดังนั้นได้ในกรณีที่มีข้อสงสัยให้ถือว่าทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับส่วนปันเท่า ๆ กัน”

มรดกอันเกี่ยวข้องกับพระภิกษุ

พระภิกษุเป็นทายาท

1. พระภิกษุเป็นทายาทโดยธรรม

- การอยู่ในเพศบรรพชิต ไม่ทำให้บุคคลเสียสิทธิในการรับมรดก
- แต่กฎหมายห้ามมิให้ พระภิกษุจะเรียกร้องเอาทรัพย์สินมรดกในฐานะทายาทโดยธรรม(จะเรียกร้องได้ต่อเมื่อต้องสืบทอดจากสมณเพศเสียก่อน)
- เรียกร้องเอาทรัพย์สินมรดก ได้แก่ การเรียกร้องจากทายาทโดยธรรม(ฟ้องให้แบ่งมรดก หรือฟ้องเรียกมรดกจากทายาทด้วยกัน)

-การเรียกร้องเอาทรัพย์สินมรดกจากบุคคลภายนอก (บุคคลซึ่งมิได้เป็นทายาท) พระภิกษุเรียกร้องเอาได้โดยไม่ต้องสีกจากสมณเพศ เช่น ฟ้องผู้บุกรุกที่ดินอันเป็นมรดก

-บุคคลที่กฎหมายห้าม ได้แก่ พระภิกษุ ส่วนสามเณร ภิกษุณี นักพรต นักบวชในศาสนาอื่น กฎหมายไม่ห้าม

2. พระภิกษุเป็นทาสโดยพินัยกรรม

-กฎหมายไม่ห้ามพระภิกษุเรียกร้องเอาทรัพย์มรดก
ในฐานะทาสโดยพินัยกรรม (สามารถฟ้องแบ่งมรดกได้โดยไม่ต้องสืบจากสมณเพศ)

พระภิกษุเป็นเจ้ามรดก

กฎหมายกำหนดว่า ถ้าพระภิกษุถึงแก่มรณภาพ ทรัพย์สิ้นของพระภิกษุนั้นตกเป็นสมบัติของวัดอันเป็นภูมิลำเนาของพระภิกษุนั้น

“มาตรา 1623 ทรัพย์สิ้นของพระภิกษุที่ได้มาในระหว่างเวลาที่อยู่ในสมณเพศนั้น เมื่อพระภิกษุนั้นถึงแก่มรณภาพ ให้ตกเป็นสมบัติของ วัดที่เป็นภูมิลำเนาของพระภิกษุนั้น เว้นไว้แต่พระภิกษุนั้นจะได้จำหน่าย ไปในระหว่างชีวิตหรือโดยพินัยกรรม”

- ทรัพย์สินที่ตกเป็นสมบัติแก่วัด

—ได้แก่ ทรัพย์สินที่พระภิกษุได้มาระหว่างที่อยู่ในสมณเพศ ไม่ว่าจะได้มาโดยทางนิติกรรม หรือโดยผลของกฎหมาย(ได้มาโดยทางมรดก)

- ในกรณีที่พระภิกษุบวชหลายครั้ง ทรัพย์สินที่ตกเป็นสมบัติแก่วัดได้แก่ ทรัพย์สินที่พระภิกษุได้มาในคราวที่ถึงแก่มรณภาพ

- ทรัพย์สินที่พระภิกษุได้มาก่อนอุปสมบทเป็นพระภิกษุ (ได้มาขณะที่เป็นบุคคลธรรมดา หรือสามเณร) ย่อมตกทอดแก่ทายาทโดยธรรมของพระภิกษุนั้น
- ทรัพย์สินที่พระภิกษุได้มาขณะอยู่ในสมณเพศ ถ้าพระภิกษุจำหน่ายจ่ายโอนไปในขณะที่ยังมีชีวิต หรือโดยทางพินัยกรรม ทรัพย์สินนั้นไม่เป็นสมบัติของวัด ตาม ม. 1623 ช่วงท้าย

- วัดที่จะได้ทรัพย์สินของพระภิกษุ

— ได้แก่ วัดอันเป็นภูมิลำเนาของพระภิกษุขณะที่ถึงแก่
มรณภาพ

THANK YOU
THANK YOU
THANK YOU

THANK YOU

THANK YOU
THANK YOU
THANK YOU